

Muistio, työneuvottelu

Paikka	Teams		
Päiväys	28.2.2024	Aika	14.30–15.45
Osallistajat	Marko Raiman	Kalajoen kaupunki	
	Juha-Pekka Karihtala	Kalajoen kaupunki	
	Laura Liuska	Kalajoen kaupunki	
	Terhi Hietala	Kalajoen kaupunki	
	Ari Matkaselkä	Kalajoen kaupunki	
	Jaana Pekkala	Kalajoen kaupunki	
	Jukka Puoskari	Kalajoen kaupunki	
	Juha Puranen	Kalajoen Lämpö Oy	
	Jenna Ylikauppila	Kalajoen kaupunki	
	Taina Törmikoski	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Elina Saine	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Minna Nikula	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Antje Neumann	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Maria Ekholm-Peltonen	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Kaisa Pikkarainen	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Maarit Vainio	Pohjois-Pohjanmaan ELY	
	Pekka Keränen	AFRY Oy	
	Risto Bergbacka	Vesikolmio Oy	
	Kimmo Kymäläinen	Sweco Finland Oy	
	Hanna Töykkälä	Sweco Finland Oy	

Mantereenpuolen osayleiskaava – Kalajoki

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

- Käytiin lyhyt esittelykierros.
- Jaana Pekkala (Kalajoen kaupunki) avasi kokouksen ja toimii puheenjohtajana. Hanna Töykkälä (Sweco) laatii muistion.

2. Kaupungin puheenvuoro

- Jaana Pekkala kertoi kaavahankkeen merkityksestä kaupungille. Kaupunki haluaa kehittää Hiekkasärkkien matkailupalveluita mantereen puolelle. Tavoitteena on kehittää alueen maankäyttöä ja matkailua sekä kaavoituksella ohjata niitä. Samalla vähentää riskejä mm. pohjavesialueille. Alueen kehittämiseen on tiedossa halukkaita matkailuyrittäjiä.
- Kaavatyö on aloitettu vuonna 2017 ja toukokuussa 2018 oli aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.
- Tämän viranomaisneuvottelun tarkoituksena on käydä läpi tehdyt ja suunnitellut selvitykset ja niiden riittävyys ennen kaavaehdotuksen laatimista ja nähtäville asettamista.

3. Pohjavesiselvityksen riittävyys

- Pekka Keränen (AFRY) esitteli AFRYn laatiman pohjavesiselvityksen koskien kaava-alueella osittain sijaitsevaa Kourinkangas A -pohjavesialuetta, josta 236 ha sijaitsee kaava-alueella. Kaava-alueella sijaitsee Hiekkasärkkien vedenottamo. Vesipostin varavedenottamo sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.
 - o Hiekkasärkkien vedenottamon toteutuneella pumpausmäärillä ei ollut merkittäviä vaikutuksia vesipintoihin. Pumpausmäärien vaihtelu kuvastui pieninä vesipinnan muutoksina.
 - o Määritettiin Hiekkasärkkien vedenottamon pääasiallinen valuma-alue sekä esitys vedenottamon suoja-alueeksi.
 - o Pohjavesiselvityksen tulokset on huomioitu jo kaavaluonnoksessa: Hiekkasärkkien vedenottamon valuma-alueelle ei ole osoitettu mahdollisesti pohjaveden tilaan vaikuttavia aluevarauksia. Alueen toiminnot tulevat lisääntymään, joten kaavahankkeella arvioidaan olevan lievä negatiivinen vaikutus pohjaveeseen. Vaikutukset hyödynnettävän pohjaveden määrään ja laatuun ovat vähäiset tai niitä ei ole.
 - o Kaavalla ei arvioida olevan laadullisia vaikutuksia Hiekkasärkkien vedenottamon veden laatuun. Vedenottamon valuma-alueelle ei sijoitu elinkeinoelämän alueita, majoitusrakentamista tai palveluja. Pääasiallinen käyttö valuma-alueella on virkistyskäyttö. Vettä läpäisemätöntä pintaa ei ole tulossa lisää.
 - o Vesipostin vedenottamon valuma-alueelle sijoittuu muuttavaa maankäyttöä, jolla voi olla vähäisiä vaikutuksia pohjavesiolosuhteisiin. Riskit arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi toiminnan luonteen takia. Tarvittaessa laaditaan pohjavesisuosituksia alueen käytölle.
 - o Kaavamääräysten mukaan hulevedet ensisijaisesti käsiteltävä kiinteistöllä ja imeytettävä. Pohjavesialueella tulee varmistaa puhtaiden hulevesien imeytys ilman tarpeettomia laaturiskejä.
 - o Jatkosuunnittelussa huomioidaan kaavaluonnoksesta saatu palaute. Olemassa olevaa tietoa hyödynnetään jatkosuunnittelussa ja tarkempia selvityksiä tehdään.
- Jaana Pekkala tarkensi, että vuonna 2023 valmistui varsinainen pohjavesiselvitys, ja alkuvuodesta 2024 valmistui arvio osayleiskaavan aluevarausten vaikutuksista pohjaveeseen. Molemmat ovat vaikuttaneet yleiskaavaratkaisuun.
- Maria Ekholm-Peltonen (ELY-keskus):

- Selvitykset ovat riittävät ja vastaavat kaavaluonnoksesta annetussa lausunnossa pyydettyä. Niistä saa hyvän pohjan kaavoitukseen.
- ELY-keskuksen kaavaluonnoksesta antamassa lausunnossa nostettu esille, ettei maksimipumppausmäärä toteutunut kuin lyhyinä aikoina kesällä 2023 ja tämän vaikutus arvioituun lähisuoja-alueeseen.
- ELY-keskus on lausunut myös pohjavesialueita koskevista kaavamääräyksistä ja palaa asiaan kaavaehdotuksen lausuntovaiheessa.

4. Valtatie 8 yleissuunnittelun tarve

- Kimmo Kymäläinen (Sweco) esitteli suunnitelman päivittää liikenneselvitys
 - ELY-keskuksen kaavaluonnoksesta antaman lausunnon mukaan alueella laadittu liikenneselvitys on vanhentunut.
 - Liikenneselvitys ajantasaistetaan (nykyiset liikennemäärät, kaavaratkaisun aiheuttamat muutokset, liikenne-ennuste, tilatarkastelut pääliittymien osalta asemakaavoitusta varten)
 - Tarkoitus laatia myös pysäköintiselvitys, joka kattaa Kalajoen mantereen ja meren puoleiset alueet.
- Minna Nikula (ELY-keskus):
 - Tilavaraukset tulee huomioida yleiskaavassa, samoin tarkastella uudet ja poistettavat liittymät koko alueelta sekä vt8:n rinnakkaistieyhteydet ja meluasiat.
 - On hyvä, että pysäköinti huomioidaan yleiskaavaa laadittaessa kokonaisuutena.
 - Joukkoliikenneyhteydet sekä kävely ja pyöräily on myös tärkeä ottaa mukaan selvitykseen.
 - ELY:n liikenne puoli mukaan selvitykseen. Ehdotus työneuvottelusta ELY:n kanssa lähempänä liikenneselvityksen aloittamista.
- Jaana Pekkala:
 - Tarvittavien lisäselvitysten, myös liikenneselvityksen laatiminen on tarkoitus aloittaa heti neuvottelun jälkeen.

5. Natura-arvioinnin riittävyys

- Kimmo Kymäläinen esitteli lyhyesti laaditun Natura-arvioinnin, joka on tehty kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen. Natura-arviointi on toimitettu työneuvottelun ennakkomateriaalissa.
- Natura-arvioinnin mukaan kaavalla ei ole vaikutuksia Natura-alueisiin lukuun ottamatta mahdollisia

vaikutuksia maaston kulumiseen (Maristonpakat ja Siiponjoki).

- Siiponjoen, Maristonpakkojen sekä Vihas-Keihäslahden Natura-alueiden ulkoilua tulee ohjata opasteilla ja reittimerkinnöillä, jotta haitallisia vaikutuksia voidaan ehkäistä. Jo kuluneita alueita voidaan suojata/rajata reittien ulkopuolelle. Lisäksi voidaan laatia lieventämistoimenpidesuunnitelma.
- Muut tarkastellut Natura-alueet sijaitsevat niin etäällä kaava-alueesta, että niihin ei arvioida kohdistuvan vaikutuksia.
- Taina Törmikoski (ELY-keskus):
 - Maarit Vainio valmistelee lausunnon Natura-arvioinnista. Tässä vaiheessa ei voida vielä ottaa kantaa arvioinnin sisältöön. Natura-arvioinnit käsitellään saapumisjärjestyksessä. Asiaa voidaan kommentoida yleisellä tasolla tässä vaiheessa.
- Antje Neumann (ELY-keskus) kommentoi yleisellä tasolla Maarit Vainion ollessa poissa:
 - Natura-alueilla tärkeää ottaa kävijämäärät ja vuodenaikat huomioon; mihin aikaan vuodesta vaikutus on voimakkainta. Nykytilanteen ja suojeluarvojen kuvaus on oltava mahdollisimman tarkka. Nykytilanteeseen peilataan arvioitu muutos kävijämääriin (voidaan käyttää apuna Metsähallituksen tilastoja erilaisten retkeilyalueiden kävijämääristä).
 - Vaikutusten suuruus arvioidaan, samoin vaikutus Natura-alueiden suojelutavoitteisiin.
 - Lisäksi kuvataan mahdolliset lieventämistoimenpiteet mahdollisimman yksityiskohtaisesti (toimenpiteen kuvaus, aikataulu, kuka vastaa ja toteuttaa jne.).
 - Natura-arvioinnin pohjana täytyy olla varmaa tietoa siitä, mitä suunnitellaan (mahdolliset uudet reitit).
 - EU-komission opas tärkeä tausta arvioinneissa.
- Kimmo Kymäläinen:
 - Tarkastetaan, että lähtötiedot ovat kunnossa ja että kävijämäärien vuodenaikavaihtelu ja tilastot sekä ohjeistus on otettu huomioon. Natura-alueet ovat kaava-alueen ulkopuolella, joten kaavalla ei voida suoraan vaikuttaa alueiden käyttöön, vaan ennemmin jatko-suunnittelulla ja asemakaavoituksella.
- Taina Törmikoski painotti olemassa olevan tiedon hyödyntämisestä arvioinnissa sekä sen merkitystä, että nykytilasta on mahdollisimman konkreettista tietoa ja että nykyisten kävijämäärien vaikutuksia verrataan yleiskaavan mahdollistamaan muutokseen (esim. asemakaavoitus jatkossa).
- Natura-arvioinnin yhteyshenkilönä toimii Maarit Vainio.

6. Luontoselvitysten täydennykset

- Kimmo Kymäläinen esitteli ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehtäviä täydennyksiä luontoselvitykseen:
 - o Luontoselvitykset päivitetään kattamaan koko suunnittelualue.
 - o Pesimälinnustoselvitys koko suunnittelualueelle.
 - o Kasvillisuusselvitystä ja luontodirektiivien mukaisten lajien selvityksiä tarkennetaan/täydennetään lausunnon mukaisesti.
 - o Päivitetään raportit näiden pohjalta ja tuodaan kaavakartalle ja -selostukseen.
- Antje Neumann:
 - o Uhanalaisuusluokat tulee päivittää.
 - o Luontodirektiivin lajeja koskevassa selvitysraportissa tulee käydä ilmi, mitkä direktiivilajit on selvitetty ja millä perusteilla. Asiantuntijan tulee määritellä elinympäristöjen perusteella, mistä lajeista selvitykset tulee juuri tällä alueella laatia.
- Taina Törmikoski:
 - o Maastotyöt tulee tehdä oikea-aikaisesti eri lajit huomioiden; kaikkia selvityksiä ei voida tehdä samalla kerralla.
- Kimmo Kymäläinen:
 - o Swecon biologi suunnittelee selvitykset ja laittaa esityksen niistä Antjelle ja Maaritille, jotta varmistetaan, että kaikki tarvittava tulee selvitettyä. Sen jälkeen aikataulutetaan selvitykset oikea-aikaisesti maastokaudelle.

7. Muut selvitykset

- Jaana Pekkala tiedusteli, onko joitain muita selvityksiä, jota ei ole vielä tässä neuvottelussa käsitelty.
- Taina Törmikoski kysyi meluselvityksistä muuten kuin liikenteen osalta.
- Kimmo Kymäläinen: On laadittu kolme meluselvitystä, mm. louhosalueen melu, valtatiealueen melu,
- Jaana Pekkalan: Louhosalue on hieman laajentunut (jo ennen kaavaluonnosvaihetta), tuleeko meluselvitystä päivittää?
- Taina Törmikoski: Jos luonnosvaiheessa meluselvitys on ELY-keskuksen puolesta todettu riittäväksi, ei sitä tarvitse päivittää. Asian voi tarvittaessa varmistaa ELY:n ympäristösuojeluyksiköstä (Heli Törrö/Kaisa Pikkarainen).
- Kimmo Kymäläinen:
 - o Melurajat ylittyvät virkistysalueilla. Onko tämä riittäväällä tavalla huomioitu?
 - o Valtatien melusuojaustarve on merkitty kaavaluonnokseen. Onko melusuojaus enemmän

asemakaava-asiaa, kun tarkennetaan mitä rakennetaan ja minne?

- Elina Saine (ELY-keskus): ELY:n mukaan ei alue ei voi olla puisto- vaan suojaviheralueena, jos se sijaitsee melualueella. Voisiko ratkaisuna olla suojaviheralueen sijaan M-alkuinen kaavamääräys, jossa ulkoilureittejä?
- Kimmo Kymäläinen: Voiko asiaan vaikuttaa melusuojauksella? Silloinhan melunohje arvoit eivät ylity lähivirkistysalueella.
- Elina Saine: Melusuojaukselle on varattava yleiskaavassa riittävästi tilaa. Lisäksi asemakaavoitusta on ohjeistettava melun osalta, jotta asemakaavassa melualueet huomioidaan.
- Taina Törmikoski: Meluratkaisut on tehtävä kokonaisuutena jo yleiskaavassa, jotta saadaan hyvä lopputulos matkailulle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

8. Muut asiat

- Kimmo Kymäläinen:
 - o Laaditaan vesihuollon yleissuunnitelma ennen ehdotusvaiheen nähtäville asettamista (vesi- ja viemäri-jojen päälinjaukset ja pumppaamoiden alustavat sijainnit)
- Jaana Pekkala kävi läpi kaavan tavoiteaikataulun
 - o Kaupungin tavoitteena on saada kaava vuoden 2024 aikana valmiiksi, jotta päästään tarkempaan suunnitteluun ja asemakaavoitukseen.
 - o Taina Törmikoski: Hyvä aikataulutavoite, kunhan kesäkausi hyödynnetään ja selvitykset tehdään riittävästi.

9. Kokouksen päättäminen

- Kokous päätettiin klo 15.45.

Jakelu

Kokouksen osallistujat